

drage til at indskrænke de daarlige Forlystelser, at man lægger Skat paa dem. Den ærede Ordfører for Flertallet kom med nogle Eksempler paa, at man ved at indføre en lignende Beskatning paa andre Omraader havde kvalt de daarlige Forretninger og derved skabt bedre Vilkaar for de gode Forretninger. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem mente, at noget lignende muligvis kunde ske her, at de gode Forretninger — det ærede Medlem brugte det Udtryk — skulde faa bedre Vilkaar, hvis dette Lovforslag traadte i Kraft, fordi de daarlige saa maaske bleve kvalte. Jeg tror ikke, det vil virke saaledes. Jeg er i den Henseende enig med den højtærede Finansminister; han udtalte sig saaledes ved Lovforslagets Forelæggelse: „Jeg nærer som sagt heller ikke nogen som helst Frygt for, at den her foreslaaede Skat skal gøre det af med det danske Folks offentlige Forlystelser. De skulde saamænd nok trives og udvikle sig trods den.” Lovforslaget vil sikkert ikke faa nogen moralsk Virkning. Det vil ikke komme til at indskrænke de mindre gode og mindre værdifulde Forlystelser. Det kan man ikke gøre ad Lovgivningsmagtens Vej, og det skal man heller ikke. Den bedste Maade, man kan indskrænke deres Tal og Omraade paa, er ved at skabe saa let og billig Adgang til god Kunstyndelse, til Forestillinger og Musik og den Slags som muligt; saa ville sikkert mange af dem, der nu søge de mindre gode Forlystelsessteder, maaske foretrække at gaa hen og se noget, der er bedre. Derimod tror jeg, at Lovforslaget vil virke hen til at jage en Del Mennesker bort fra de bedre Forretninger — for at bruge dette Udtryk, der er brugt flere Gange før —, fra de Steder, hvor der bydes god Underholdning og god Kunst, men hvor det altsaa vil være noget dyrere. Disse Folk ville saa gaa til de billigere, mindre værdifulde og maaske skadelige Steder. Hvis Lovforslaget altsaa har nogen moralsk Virkning, vil det nærmest være nedad, til Forringelse. Det er sandelig ikke paa den Maade, man oplærer Befolkningen til selv at vrage og vælge eller paa den Maade, at man udvikler deres Smag og sætter dem i Stand til at vælge imellem, hvad der er virkelig godt og værdifuldt, og hvad der kun er Gøgl og Bras.

Der er undertiden talt om, at vi er et forlystelsessygt Folk; det er ogsaa blevet sagt, at Københavnerne ere særlig forlystelsessyge, og at vor Tid er en forlystelsessyg Tid. Ja, nogen Morskab har Mennesket altid Trang til, og jeg tror ogsaa, man har godt af det, men om der er noget

sandt i det — og jeg skal slet ikke benægte, at der kan være lidt Forlystelsessyge fremme i Tiden, og at vi skulde se at komme den til Livs og finde en Medicin derimod —, saa er det Forslag, der ligger for os, heller ikke af den Slags, som vi heroverfor skulde benytte. Et Lovforslag som dette vil sikkert ikke virke til at hemme Forlystelsessygen. Nej, det bedste Middel til at hemme den, er, som jeg nævnede før, at opdrage Folk til at vælge det gode, uddanne deres Smag, saa de kunne forstaa, at det at sidde hjemme og læse en god Bog og spare sammen for en Gang imellem at gaa til en Teaterforestilling eller en god Koncert, det er meget mere værd end ofte at gaa hen paa en maaske ret tarvelig Varieté eller paa en Maskerade.

Hvis jeg maa bruge et Billede, er det med den gode og daarlige, jeg kan godt sige slette Kunst næsten som med de gode Blomster og Planter og Ukrudtet i Naturen. Jo højere en Plante er i Kultur, jo mere forædlet den er, desto bedre Vilkaar forlanger den for at kunne trives, og desto omhyggeligere maa man ogsaa sørge for at byde den de Vilkaar, den kræver. Men af jo tarveligere Art den er, desto bedre taaler den ublide Kaar, og desto bedre taaler den at blive trampet paa. Ukrudtet er det allerværste at faa Bugt med. Saaledes er jeg bange for, at det ogsaa vil gaa her. Skaber man ublide Kaar for den gode Kunst, for de værdifulde Ting, vil man maaske netop give Anledning til, at de mere daarlige Ting som Ukrudtet kunne komme til at brede sig stærkere.

Jeg kan ikke undlade i Forbigaaende at nævne de Nødraab, der ere komne til os i Form af nogle store Skrivelser fra Teaterdirektørerne her i Byen og fra forskellige Foreninger, Danske Dramatikeres Forbund, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Tonekunstnerforening og Skuespillerforeningen. Der er vel nok noget i, hvad der bliver sagt; selv om det ikke er saa galt, som det klinger, er der dog adskillige Oplysninger i disse Skrivelser, som sikkert ere rigtige. Saaledes maa det vel staa til Troende, naar det oplyses, at et Par Procent i Overskud er det almindelige, at man ved de københavnske Teatre kun en enkelt Gang er naaet op til 8 pCt. i aarligt Overskud og ikke sjældent har haft Underskud. Naar man nu vil forhøje Udgiften med 10 pCt., vil man efter disse Oplysninger se, at det ærede Medlem, der talte paa Flertallets Vegne, ikke har Ret i, at 1 Kr. af 10 Kr. betyder ikke saa meget. Det er klart, at naar Folholdene ere, som de ere skildrede i disse Skrivelser, vil en Udgiftsforøgelse paa 10 pCt. spille en over-